

Nikiszowiec – osiedle robotnicze w Katowicach

KARTA ZADAŃ

Zadanie 1

Osiedle Nikiszowiec zostało wybudowane w latach 1908-1919 dla:

- robotników zatrudnionych w pobliskim szybie o nazwie "Carmer"*
- kadry kierowniczej kopalni "Giesche"*

Zadanie 2

Osiedle wzięło nazwę od:

- nazwiska dyrektora kopalni, który zdecydował o jego budowie*
- nazwy pobliskiego szybu Nikisz*

Zadanie 3

Dyrektor koncernu "Georg von Giesches Erben" Anton Uthemann zatrudnił architektów z Charlottenburga pod Berlinem, którzy zaprojektowali m.in. osiedle Nikiszowiec oraz zabudowania kopalni. Jak nazywali się ci niemieccy architekci?.....

Zadanie 4

Co to był Balkan? Podkreśl wszystkie prawdziwe informacje:

- kolej wąskotorowa do transportu węgla z kopalni do huty w Szopienicach, która też należała do firmy "Giesche Erben"*
- bezpłatny środek transportu dla pracowników kopalni*
- bezpłatny środek transportu dla mieszkańców Giszowca, Nikiszowca, Szopienic*
- tramwaj łączący pobliskie miejscowości*

Zadanie 5

Nikiszowiec miał być samowystarczalny. Co z potrzebnych w życiu codziennym udogodnień znajdowało się na jego terenie? Wskaż właściwe odpowiedzi:

apteka~ szpital~ łaźnia~ pralnia~ magiel~ chlewiki~ szkoła z mieszkaniami dla nauczycieli~ kościół~ teatr~ policja~ sklepy~ gospoda~ kręgielnia~ dom noclegowy~ piekarnioki, czyli piece do wypieku chleba i drożdżowych kołoczy

Zadanie 6

Zabudowa osiedla to domy mieszkalne połączone w (ile?)..... kwartałów. Każdy miał około 165 mieszkań w budynkach o (ilu?)..... kondygnacjach. Każdy budynek składał się z 12 mieszkań.

Mieszkania miały kuchnię i 2 pokoje: gościnny oraz sypialnię. Ubikacja znajdowała się na półpiętrze. Mężczyźni zwykle kąpali się na terenie kopalni, zaś kobiety i dzieci kąpały się w

przy rynku. Na każdym podwórku znajdował się piekarniok, gdzie kobiety piekły..... i

Do każdego mieszkania należał też chlewik, gdzie na własny użytek górnicy hodowali:.....

Charakterystycznym elementem architektury osiedla są (podkreśl właściwe) *ściany z czerwonej cegły/szare tynki* oraz obramowania okien pomalowane na *zielono/ czerwono*. Na ścianach często można też spotkać herb górniczy (kupłę), czyli *czapkę i lampkę górniczą / skrzyżowane narzędzia górnicze* .

Zadanie 7

Ważnym budynkiem Nikisza jest kościół. Kto jest jego patronem?.....

Jedną z najważniejszych imprez na Nikiszowcu jest odpust w pierwszą niedzielę po 26 lipca.

Na murze dookoła kościoła znajduje się galeria "Pro memoria", która upamiętnia (podkreśl właściwe):
*wszystkich księży parafii na Nikiszowcu / budowniczych kościoła /
górników kopalni Giesche-Janów-Wieczorek, którzy stracili życie w kopalni*

Zadanie 8

Przy rynku znajduje się charakterystyczny budynek dawnej gospody z roślinną mozaiką, która nawiązuje do śląskiego stroju ludowego. Co to za motyw?.....

Znajduje się tu również bardzo znany zakład fotograficzny "Niesporek". Założył go górnik kopalni "Gische", który fotografował górnicze rodziny. Tradycyjnie fotografowano się z 6. okazji (uzupełnij luki): *chrzest,, pierwsza klasa, komunia święta,, pogrzeb.*

Rynek jest miejscem wielu imprez: festynów i festiwali.

Zadanie 9

Podkreśl prawdziwe zdanie:

- Osiedle Nikiszowiec znajduje się na Szlaku Zabytków Techniki.
- Uważane jest za perłę architektury śląskiej.
- Zostało wpisane na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.
- **Zostało uznane za Pomnik Historii.**
- Jest skansenem.
- Jest nadal zamieszkałe, głównie przez obecnych i byłych pracowników kopalni.